

Handläggare

Joakim Bang Vedin

Till

Farsta stadsdelsnämnd 2026

2026-08-27

Rapport gällande måltidsservice i egen regi inom Farstas kommunala förskolor

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag att påbörja omställning till måltidsservice i egen regi i område Farsta Södra och till fortsatt måltidsservice på entreprenad i område Västra.

Sammanfattning

Förvaltningen har tagit fram en rapport gällande förvaltningens arbete utifrån tidigare utredning gällande måltidsservice i egen regi till förskolorna i Farsta stadsdelsområde samt förslag till vidare omställning till måltidsservice i egen regi.

Förutsättningarna för att tillaga måltid varierar bland de berörda förskolorna. Vissa områden har storkök som med vissa investeringar kan leverera till andra förskolor i området, medan andra områden kräver mer långsiktiga investeringar för att möjliggöra måltidsservice i egen regi.

I och med förvaltningens uppdrag att utreda möjlighet till måltidsservice i egen regi har avdelning förskola sett över följande:

1. Kapacitet för tillagning inom eller utanför förskoleområdet
2. Inventarier
3. Personalsituation, tillgång till kockar

Bakgrund

Farsta stadsdelsförvaltning har i samband med nämndsammanträde 2023-09-18 fått i uppdrag av stadsdelsnämnden att utreda möjligheten till måltidsservice i egen regi inom Farstas kommunala förskolor. Den här rapporten visar på det fortsatta arbetet mot måltidsservice i egen regi.

Ärendet

Ramavtal måltidsservice

Från och med 1 april 2024 är det Sandborgen AB som levererar mat till förskolor i Farsta Södra och Farsta Västra. Övriga förskoleområden har egna kök i samtliga förskolor. Avtalstiden pågår 2024-04-01 till 2027-03-31. Ingen möjlighet till förlängning av avtalet finns, utan ny upphandling behövs om behovet kvarstår. I verksamhetsplan 2026 står det att nämnden skall undersöka behov och förutsättningar för att utföra upphandlade tjänster i egen regi när avtal löper ut. Detta för att stärka nämndens rådighet och beredskap.

Avtalet avser i dagsläget cirka 525 portioner till barn och vuxna i förskolorna. De förskolor som lagar maten själva står idag för cirka 2 000 portioner per dag.

Tidigare utredning från 2024 visade att entreprenör levererade cirka 755 portioner till 14 förskolor i Farsta. Förvaltningen fick då i uppdrag att minska andelen förskolor som använder sig av måltidsservice. Under denna period har förvaltningen minskat användningen av entreprenad till 10 förskolor, vilket är en minskning med cirka 30%.

Uppdaterad utredning av måltidsservice i egen regi

För att kunna bedriva måltidsservice i egen regi och av god kvalitet inom stadsdelsområdet krävs tillgång till fler kockar, transportavtal samt nödvändiga inventarier i form av bland annat nya ugnar/spisar. Utredningen inkluderar inte en översyn av förskolornas nuvarande ventilation och kapacitet på inkommande el.

Kostnadsberäkningar

Beräkningarna utgår ifrån förskolans egna budgetantaganden om kostnad per portion. Det jämförs med nuvarande kostnader i gällande avtal. Kostnad för transport baseras på uppskattad tidsåtgång från upphandlad transportleverantör.

	Egen regi	Leverantör
Pris per portion	15 kronor	30 kronor

I översikten av inventarier framkommer ett behov av köksmodifikationer och övriga nödvändiga inköp för motsvarande 1 700 000 kronor. Investeringskostnaderna för dessa är i tabellerna sammanslagna och periodiserade. En tabell med investeringskostnader specificerat på fem och tio år bifogas. Lönekostnaderna är baserade på schablonlöner för kockar och köksbiträden med personalomkostnader inräknat men utan årlig löneökning.

Nedan presenteras kapaciteten inom de förskoleområden som idag använder sig av måltidsservice, med olika alternativa lösningar.

Farsta Södra

	Har eget kök	Har möjlighet till större tillagning	Cateringbehov
Fölet			40
Stallet	X	X	
Ålö	X		60
Kavat			40
Sagoskogen			40
		Summa	180

Förskolan Ålö har kök som kräver viss upprustning för att kunna användas. Förskolan Fölet som står utan tillagningskök, ligger nära förskolan Stallet med åtta avdelningar, där det idag finns ett stort tillagningskök med kock. För att kunna använda Stallets köksresurser behöver en kock anställas.

Farsta Södra bedöms ha behov av att investera i ny utrustning i form av köksgeråd på förskolan Ålö för cirka 25 000 kronor samt ny ugn och värmeskåp till förskolan Stallet för cirka 450 000 kronor.

Kostnader egen regi	Per månad	Nuvarande kostnad
Tillagning av 60 portioner á 15 kr på förskolan Ålö	19 000 kr	38 000 kr
Kock lön	46 000 kr	
Tillagning av 120 portioner á 15 kr på Förskolan Stallet till Förskolan Fölet, Kavat, Sagoskogen	38 000 kr	76 000 kr
Kock lön	46 000 kr	
Transport	13 000 kr	
Investeringskostnader	6 500 kr	
Summa	168 500 kr	114 000 kr

Farsta Västra

	Har eget kök	Har möjlighet till större tillagning	Cateringbehov
Den röda tråden	X	X	
Frida			35
Morgongården			40
Sagobacken			60
Gullängen	X	X	
Kryddgården			80
Trädgården			60
Blombacka	X	X	
Äppelgården			50
		Summa	345

På förskolan Den röda tråden finns det ett tillagningskök som skulle GNIkunna anpassas för större tillagning för leverans till fler förskolor. Även de närliggande förskolorna Gullängen och Blombacka, som tillhör Farsta Norra samt Farsta Södra, har tillgång till ett större kök. Bedömningen är att de då behöver anställa extra kökspersonal.

Farsta Västra bedöms ha behov av att investera i ny ugn och värmeskåp på förskolan Den röda tråden för cirka 450 000 kronor. Farsta Norra bedöms ha behov av en investering i ny ugn och värmeskåp för cirka 400 000 kronor. Farsta Södra bedöms ha behov av en investering i ny ugn och värmeskåp för cirka 250 000 kronor.

Kostnader egen regi	Per månad	Nuvarande kostnad
Fsk Den röda tråden lagar 135 portioner á 15 kr till Förskolan Frida, Morgongården och Sagobacken.	42 500 kr	85 000 kr
Kock lön	46 000kr	
Transport	13 000kr	
Fsk Gullängen lagar 140 portioner á 15 kr till förskolan Kryddgården och Trädgården	44 000kr	88 000kr
Köksbiträden lön	40 000 kr	
Transport	9 500kr	
Förskolan Blombacka lagar 50 portioner á	16 000kr	31 500kr

15kr till förskolan Äppelgården		
Transport	6 500kr	
Investeringskostnad	16 000 kr	
Summa	233 500 kr	204 500 kr

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att det finns en möjlighet till vidare omställning från entreprenad till måltidsservice i egen regi i område Farsta Södra, detta skulle innebära att 180 portioner till tillagas av förvaltningens egna kök. Efter denna omställning skulle förvaltningen minskat antalet levererade portioner från entreprenad med cirka 55%.

I område Farsta Västra anser förvaltningen att nuvarande leverantör är ett väl fungerande och kostnadseffektivt alternativ för måltidsservice, förvaltningen ser inte att en omställning i detta område skulle vara möjligt med de förutsättningar som finns i dagsläget.

Risk- och konsekvensbedömning

Förvaltningen ser att måltidsservice i egen regi är mer kostsamt än den catering som erhålls idag. Även andra aspekter kan behöva tas i beaktande. Till exempel är det problematiskt att ersätta frånvarande kockar med ny personal med kort varsel vilket kan innebära att flera förskolor kan bli utan mat eller utan mat i tid vid sådana tillfällen. Den nuvarande servicen har bättre täckning och resurser i det avseendet. Händelser som till exempel extremväder påverkar både nuvarande leverantör och ett eventuellt transportföretag.

Mänskliga rättigheter samt klimat- och miljökonsekvenser

Måltiden är en viktig del av dagen för barnet utifrån flera aspekter. Utöver näringen är måltiden som sådan väsentlig för barnets utveckling och en del av undervisningen. Det finns såväl lagar som nationella riktlinjer och styrdokument inom staden som reglerar matens innehåll, tillagning och utformning för att säkerställa att måltiderna är säkra och näringsrika. I nuvarande avtal säkerställs detta.

En positiv aspekt av tillagning i egna kök är enligt Livsmedelsverket [Fakta - Förskolans och skolans måltider \(livsmedelsverket.se\)](https://www.livsmedelsverket.se) att förskolor med ett tillagningskök i

anslutning till verksamheten kan ha lättare att anpassa måltiderna efter barnens behov och önskemål. Det ger fler möjligheter att integrera måltiderna i den pedagogiska verksamheten. Ett eget tillagningskök kan också minska mängden matsvinn. Detta är dock inte möjligt inom Farsta stadsdelsområde då flera förskolor står helt utan kök. I nuvarande avtal säkerställs att måltiderna är säkra och näringsrika enligt nationella riktlinjer.

Förvaltningen bedömer att ärendet inte innebär några *betydande* miljö- och klimatkonsekvenser, men transporter innebär alltid konsekvenser för miljö- och klimat. I det fall förskolorna står för tillagning behövs transport av matvaror till varje tillagningskök samt vidare leverans till de tio förskolor som fortsatt står utan kök. Transporterna blir dock kortare med tillagning i egen regi.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens förslag att påbörja omställning till måltidsservice i egen regi i område Farsta Södra och till fortsatt måltidsservice på entreprenad i område Västra.

Karin Kollberg
Förvaltningsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Ingalill Gustavsson
Avdelningschef förskola
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Bilaga Investeringskostnader

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Karin Kollberg, Stadsdelsdirektör	2026-08-13
Ingalill Gustavsson, Avdelningschef	2026-08-13